



Inhemsk terrorism – en ny fas av terrorhotet

En diskursanalys om hotkonstruktion i USA och dess följder

Försvarshögskolan HT 2016
Statsvetenskap inriktning krishantering och säkerhet
Självständigt arbete (15 HP)
Författare: Alexandra Höglund
Handledare: Simon Hollis
Examinator: Arita Holmberg
Antal ord: 13735

Abstract

The threat from homegrown terrorism in the United States is called a new face of the threat from terrorism. The aim of this study is to empirically examine how the new threat from homegrown terrorism has been constructed in the American discourse. Furthermore it is interesting to examine how the construction relates to the American counterterrorism policy and possible consequences. This is done by using the theoretical framework of Copenhagen's school of securitization. By using a discourse analysis, documents and speeches from the U.S. government are analysed to see how the threat from homegrown terrorism are constructed by using the securitization theory. This study concludes that the threat from homegrown terrorism is constructed by portraying it as an existential threat to the United States, its people and its collective identity. The construction has made it possible to undertake exceptional actions that may reduce the American citizens' freedom in benefit for security.

Keywords: *Copenhagen school, securitization, discourse analysis, homegrown terrorism, violent extremism, counterterrorism, USA.*

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	1
1. Inledning	1
1.1 Forskningsproblem	3
1.2 Syfte	5
1.3 Frågeställningar	5
1.4 Disposition	5
1.5 Tidigare forskning	6
2. Teoretiskt ramverk	9
2.1 Köpenhamnsskolan	10
2.2 Kritik mot Köpenhamnsskolans säkerhetsiseringsteori	13
3. Metodologiskt ramverk	13
3.1 Metodval	13
3.1.1 Diskursanalys.....	14
3.1.2 Analytiskt ramverk.....	15
3.2 Material	16
4. Analys	18
4.1 Framställning av hotet från inhemsk terrorism i USA	18
4.1.1 Inhemsk terrorism som ett existentiellt hot.....	18
4.1.2 Referensobjekt för säkerhet	21
4.1.3 Legitimerande av inhemsk terrorism i den amerikanska inrikespolitiken.....	23
4.1.4 Sammanfattning.....	25
4.2 Exceptionalistisk politik och dess möjliga konsekvenser	26
5. Diskussion	29
6. Slutsats	31
6.1 Vidare forskning	33
7. Bibliografi	34
7.1 Tryckt material	34
7.2 Empiriskt material	36
7.3 Elektroniskt material	37

1. Inledning

Kontraterroism har sedan 11:e september-attackerna i New York 2001¹ blivit ett stort och mycket betydande politikområde i stora delar av västvärlden. I praktiken handlar arbetet med kontraterroism om kampen att motverka terrorism och det har funnits ett stort tryck från det internationella samhället att utveckla någon form av kontraterroismpolitik efter denna händelse, vilket har varit en bidragande faktor till att många länder exempelvis antagit nationella strategier för att bekämpa terrorism. Inom området kontraterroism har en förbyggande politik haft stor betydelse och utvecklingen har präglats av ett stort fokus på just förebyggande åtgärder såsom kriminaliserande av olika handlingar relaterade till förberedelse samt assistans till terroristattacker, bildande av program för att förebygga radikaliserings till våldsbejakande extremism och internationellt samarbete gällande utbyte av information (De Goede 2008; Malkki & Sinkkonen 2016; Delivet 2015).

Hotet från terrorism är permanent och diffust – vilken typ av terrorism som anses vara mest hotfull har dock skiftat (Johnson 2011). Inhemsk terrorism² har attraherat ett stort fokus i Europa sedan bombningarna i Madrid 2004 respektive London 2005. Enligt Hinkkainen (2013) skiljer sig inhemsk terrorism från både inrikes respektive internationell terrorism. Inhemsk terrorism är annorlunda från inrikes terrorism genom en mer ideologisk karaktär av politisk islam och från internationell terrorism genom fokus på andra målinriktade mönster. I de senaste attackerna i Västeuropa har religiös radikaliserings varit en bidragande faktor i dessa attacker då gärningsmän som utfört dåden kunnat kopplas till någon form av islamistisk extremism. I USA finns exempel på flera händelser som involverar islamistiska radikalister inblandade i terrorincidenter, vilka även är amerikanska medborgare. Denna typ av incident har ökat de senaste åren och Schmitt (2015) skriver att attacken i San Bernardino 2015 reflekterar en förändring i terroristhotet som den amerikanska presidenten Barack Obama och andra federala tjänstemän länge har fruktat – nämligen att mer fokus kommer behöva riktas mot att hantera interna hotet från inhemsk terrorism snarare än det externa hotet från internationell terrorism.

¹ Kommer fortsättningsvis i aktuell studie att benämnas som 9/11.

² Inhemsk terrorism är egen översättning av vad som i USA benämns som "homegrown terrorism".

³ Termen jihad beskriver radikaliserade individer som använder islam som ideologi och/eller religiöst rättfärdigande för deras egen påvärsättliga attvald barri. I USA benämns som "homegrown terrorism".

Hotet från inhemsk jihadinspirerad³ terrorism anses vara ett stort och komplext hot mot den nationella säkerheten i dagens USA. En amerikansk rapport (Temple- Raston 2010) beskrev att det största hotet inte längre kommer från internationella terroristnätverk såsom Al-Qaeda och dess allierade i Afghanistan och Pakistan utan numera från amerikanska medborgare på hemmaplan – i form av inhemsk terrorism. Inhemska och självradikaliserade individer opererar oupptäckt innan de slår till mot mål som är svåra att skydda fullt ut och Boston bombningarna 2013 samt Chattanooga skytten 2015 är ytterligare händelser som pekar på det växande hotet från inhemsk terrorism i form av radikaliserade individer i USA (Johnson 2011; Bacon 2015; Myre 2013). Det finns flera drivande faktorer kring orsakerna till inhemsk terrorism. IUSA:s militära operationer utomlands, såsom drönarattacker, ses som den vanligaste motivationen för individer som varit involverade i fall av inhemsk terrorism (Durdin 2016). Trots detta skriver Hussain och Carrier (2016) att politiker i USA är motvilliga att prata om utrikespolitik och militära handlingar som ett stort bidrag till inhemsk terrorism.

USA har sedan 9/11 klarat av att hålla potentiellt misstänkta terrorister utanför sina gränser men har istället behövt hantera det nya hotet från inhemsk terrorism vilket krävt andra typer av åtgärder. På senare år har flera amerikanska säkerhetstjänstemän varnat för att den största utmaningen ligger i att upptäcka inhemska terrorister. När den nya Federal Bureau of Investigation (FBI) direktören Comey blev tillsatt år 2013 sade han att terrorism är det största bekymret i sitt nya jobb, att hantera hoten i form av både Al-Qaeda anslutna över hela världen samt uppståndelsen av inhemsk våldsbejakande extremism i USA: ”I wake up every morning with it -- I go to bed every night with it” (Horwitz 2013). Efter attacken i San Bernardino år 2015 uttalade sig Johnson, sekreteraren för Homeland Security, om att USA gått in i en helt ny fas gällande det globala terroristhotet och nationella säkerhetsansträngningar, vilket kräver en helt ny approach för att tackla denna problematik (Myre 2013; Schmitt 2015). Kerodal, Freilich och Chermak (2015) skriver att det finns nya kontraterrorismåtgärder i USA sedan 2011 för att hantera hotet från inhemsk terrorism i form av ny lagstiftning, användande av infiltratörer, kontraterrorismträning och CVE⁴ program. Jihad nätverk har numera blivit prioriterade i det amerikanska kontraterrorismarbetet. Detta då det är amerikanska

³ Termen jihad beskriver radikaliserade individer som använder islam som ideologi och/eller religiöst rättfärdigande för deras tro på att etablera ett globalt kalifat (Koinonia House 2015).

⁴ CVE står för ”Countering Violent Extremism” och är USA:s benämning på arbetet som syftar till att motverka våldsbejakande extremism (U.S. Department of Homeland Security 2016a).

medborgare eller lagligt bosatta som genomfört majoriteten av terroristattacker i USA och det mest troliga hotet från terrorism är idag ensamma individer eller par som inspireras av jihad ideologi (New America 2016).

1.1 Forskningsproblem

Inhemska terrorism är ett globalt fenomen men aktuell studie kommer att se till USA som ett fall av denna bredare förändring i terroristhotet. Detta då hotet från inhemska terrorism i dagens USA bedöms vara lika stort som hotet från Al-Qaeda var innan 9/11. USA har lagt flera miljarder dollar på att bekämpa internationell terrorism externt åren efter 9/11 men enligt Johnson (2014) har Justitiedepartementet i USA förnyat fokus och intensifierat sin kamp mot inhemska terrorism internt istället. Hotet från våldsbejakande extremism kommer från olika grupper och individer – ensamma brottslingar radikaliserar för att utföra våld på amerikansk mark vilket kan få långtgående konsekvenser. Arbetet med att motverka våldsbejakande extremism har därför blivit huvudfokus för Department of Homeland Securitys (DHS) arbete för att säkra hemlandet gentemot terrorism (U.S. Department of Homeland Security 2016a).

Kring år 2010 hade radikaliserings stadigt ökat i USA men det fanns ingen specifik myndighet som hade ansvar för att identifiera denna problematik och det fanns inte heller någon strategi för att motverka det inhemska hotet. Första gången som en amerikansk president explicit erkände hotet mot landet som utgörs av radikaliserade individer på hemmaplan var i den nationella säkerhetsstrategin som släpptes år 2010. Den kontraterrorismpolitik med koppling till arbetet med att motverka extremism och radikaliserings på hemmaplan har sedan dess ökat markant och fått allt större prioritet. Det finns flera svårigheter och utmaningar med detta arbete då det är betydligt mer komplicerat att upptäcka och fånga inhemska terrorister för det amerikanska rättsväsendet än vad det är att hantera hotet från internationell terrorism externt. ”In many ways, trying to catch homegrown terrorists is more complicated -- the suspect is no longer a poor kid from Pakistan who has come to the U.S. to attack. Now he (or even she) could be an MBA from Connecticut or a college student from Minneapolis” (Temple-Raston 2010). Samtidigt som det inte finns några sammanhängande mönster till radikaliserings vilket gör det nästintill omöjligt att förutse framtida attacker (Vita Huset 2010; Hussain & Carrier 2016). Denna bakgrund i kombination med att Obama (2013) för ett par år sedan identifierade inhemska terrorister som ”terrorismens framtid” gör detta till ett intressant och aktuellt fenomen att undersöka.

Inhemsk terrorism kommer i denna studie att belysa terrorhandlingar inom de nationella gränserna – i detta fall USA. Fokus kommer främst att vara på ideologibaserad extremism då inhemsk terrorism kan ses ha en ideologisk karaktär av politisk islam (Hinkkainen 2013). Termen inhemsk beskriver terroristaktivitet som utförs av amerikanska medborgare eller lagligt permanenta boende som radikaliserats på amerikansk mark (Koinonia House 2015).

Kontraterroismåtgärderna i form av exempelvis program med koppling till att motverka våldsbejakande extremism har varit en topprioritet gällande nationell säkerhet men allmänheten vet väldigt lite om dessa program (Hussain 2016). CVE program övervakar ofta människor baserat på tro och ideologi. Det förekommer kritik mot hur hotet målats upp då vissa inte anser att hotet är existentiellt samt att terroristernas syfte att sprida rädsla gör responsen oproportionerlig till deras faktiska kapacitet att generera våld (New America 2016; Koinonia House 2015). Givet att hotet från inhemsk terrorism kan ses påvisa en fundamental förändring i hotbilden gällande terrorism i USA sedan 9/11 - från externt till internt. Samtidigt som inhemsk terrorism även verkar suddas ut gränserna mellan inrikes- och utrikespolitik i USA, är det relevant och intressant att undersöka hur hotet från inhemsk terrorism konstruerats samt med vilka möjliga konsekvenser.

Aktuellt forskningsproblem handlar därmed om den förändrade hotbilden runt terrorism och en annan typ av kontraterroismpolitik som krävs för att kunna möta det nya hotet. För att kunna förstå den förändrade hotbilden runt terrorism i USA kan det ses relevant att applicera Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori (Buzan, Wæver & de Wilde 1998) som teoretiskt perspektiv. Detta då det med utgångspunkt i ovan verkar som att den förändrade hotbilden kan ta med sig exceptionalism, från utrikespolitiken till inrikespolitiken, samt ha potentialen att påverka ett bredare spektrum av policyfrågor andra än enbart intern säkerhet. Teorin anses därmed lämplig att applicera eftersom den för det första kan användas för att undersöka hur ett hot konstrueras då den handlar om att säkerhetsisering utgörs av att ett existentiellt hot etableras. För det andra, att när något porträtterats som ett säkerhetshot så rättfärdigar det användandet av extraordinära medel för att hantera problemet – vilket sannolikt får politiska effekter (Buzan et al. 1998: 19; 25).

1.2 Syfte

Den aktuella studiens syfte är att empiriskt undersöka hur det nya terroristhotet från inhemsk terrorism konstruerats i den amerikanska diskursen och samtidigt undersöka hur konstruktionen relaterar till den amerikanska kontraterrorismpolicyen och möjliga konsekvenser.

För att det ska vara möjligt att uppnå detta syfte så kommer aktuell studie utifrån Köpenhamnsskolans säkerhetsringsteori och genom en diskursanalys undersöka hur hotkonstruktionen formats utifrån diskursen kring inhemsk terrorism på politisk nivå i USA. Materialet utgörs av uttalanden från personer i den amerikanska regeringen samt olika officiella dokument. För att sedan se vilka åtgärder som hotkonstruktion kan ses vara relaterad till kommer policydokument att undersökas.

1.3 Frågeställningar

Studiens huvudsakliga frågeställningar blir följaktligen:

1. Hur har hotet från inhemsk terrorism konstruerats på regeringsnivå i USA?
2. Hur går det att förstå:
 - Vilka kontraterrorismåtgärder denna konstruktion möjliggjort?
 - Vilka möjliga konsekvenser dessa kontraterrorismåtgärder har för amerikanska medborgare?

1.4 Disposition

Aktuell studie kommer att disponeras på följande sätt. Inledningsvis kommer tidigare forskning inom området att redogöras och därefter kommer det teoretiska ramverket, i form av Köpenhamnsskolans säkerhetsringsteori, att beskrivas. Det kommer även ske en grundlig genomgång av delar från teorin som kommer att tillämpas i aktuell studie. Köpenhamnsskolans säkerhetsringsteori kommer även ligga till grund för det metodologiska ramverket, i form av en diskursanalys, vilket gör att teorin också kommer bidra till att operationalisera diskursanalysen. Det kan därmed ses som att Köpenhamnsskolans säkerhetsringsteori används som en teorikonsumerande metod då teorin nyttjas för att förstå konstruerandet av hot och vad detta kan möjliggöra. I samband med detta kommer även kritik kring teorin att belysas. Därefter kommer avsnittet kring det metodologiska ramverket där det

inledningsvis kommer att ske en redogörelse kring val av metod för att sedan diskutera diskursanalys som metod och varför den lämpar sig för aktuell studie. En beskrivning av studiens analytiska ramverk följer sedan där det även sker en operationalisering av teorin genom att analysfrågor kommer att utformas och sedan presenteras. Val av material belyses sedan, varför materialet ansetts lämpligt samt en redogörelse av aktuell studies avgränsningar – i både tid och rum. Efter detta följer analysavsnitt där materialet kommer att analyseras med utgångspunkt i den valda teorin och analysfrågor. Aktuell studies analys har delats in i två delar där den första delen fokuserat på hur inhemsk terrorism framställts inom den amerikanska kontraterrorismpolitiken, vilket referensobjektet för säkerhet anses vara samt vad inhemsk terrorism beskrivs utgöra ett hot mot. Kontraterrorismåtgärder med koppling till inhemsk terrorism belyses även i den första delen, vilken avslutas med en kortare sammanfattning som sedan ska leda in analysen på den andra delen. Analysens andra del kommer att utgå ifrån upptäckter från den första analysdelen i form av tecken på exceptionella kontraterrorismåtgärder. Möjliga konsekvenser för amerikanska medborgare utifrån dessa exceptionella åtgärder kommer sedan att analyseras med utgångspunkt i frihet/säkerhetsdebatten inom kontraterrorismområdet. Därefter kommer det att ske en diskussion kring intressanta aspekter som framkommit i analysen och hur dessa aspekter kan kopplas till tidigare forskning. Avslutningsvis sker en redogörelse kring förslag på vidare forskning inom området.

1.5 Tidigare forskning

Den tidigare forskning som kommer att redogöras för i detta avsnitt är den som behandlar inhemsk terrorism i väst – dock främst USA – vilket anses mest relevant då det är detta fenomen aktuell studie ämnar undersöka. Litteratur inom området terrorism är dock huvudsakligen dominerad av studier inom internationell terrorism, särskilt när det gäller den amerikanska kontraterrorismpolitiken⁵. Debatten kring frihet kontra säkerhet inom kontraterrorismområdet kommer även att belysas då denna ligger till grund för analysen av möjliga konsekvenser. Avslutningsvis kommer studiens bidrag att tydligt redogöras för.

Flertalet forskare (Chuang & Roemer 2013; Fischer 2016) har undersökt inhemsk terrorism ur identitetsperspektiv med fokus på vilka konsekvenser representationen av den inhemska

⁵ Den forskningen behandlar åtgärder såsom insatserna i Irak och Afghanistan, Patriot Act, Guantanamo och drönarkriget (se exempelvis Aslam 2016; Cronin 2013; Huysmans 2004).

terroristen kan få. Chuang och Roemer (2013) har fokuserat på hur amerikanska nyhetssidor konstruerat Faisal Shahzads⁶ identitet som en invandrare- och muslimsk amerikan samt vilka effekter Shahzads status som en inhemsk terrorist kan ha haft på nyhetstidningarnas representation. Vidare argumenterar Chuang och Roemer (2013) för att detta porträtt av den orientaliska insidern etablerar en växande diskurs av den inhemska terroristen som existerar på gränsen mellan Självet och Den Andre. Fischer (2016) argumenterar för att inhemsk terrorism visar hotkonstruktion som ett resultat av social och politisk praktik snarare än ett uttryck av den objektiva sanningen. Det är betydande att bejaka tillhörande i kontexten av identitet, osäkerhet och kontraterrorism för att kunna bekämpa kontraproduktiva konsekvenser av ”othering”⁷ som ökar osäkerhet. Detta görs genom att kritiskt undersöka betydelser samt politik som legitimeras genom ett gränsdragande utifrån vi/dem. Vidare menar Fischer (2016) att det är viktigt att se till hur säkerhet kan skapa osäkerhet – oavsett avsikt – då hotartikulation ofta leder till avhumanisering.

Det finns även andra forskare som belyst konsekvenserna av arbetet med att motverka inhemsk terrorism. Exempelvis skriver flera författare att en överskattning eller misskaraktärisering av hotet från inhemsk terrorism kan leda till oavsiktliga konsekvenser (Brooks 2011; Fisher 2016). Detta kan bidra till att kontraproduktiva kontraterrorismmetoder antas vilket i sin tur kan bli potentiellt kostsamt och kontraproduktivt för USA:s säkerhet och medborgarnas välmående. Brooks (2011) resonerar kring att en överskattning eller missberäkning av hotet från inhemsk terrorism kan underminera samhällets resiliens⁸ mot terrorism samtidigt som det föds ett klimat av rädsla och missförstånd mellan muslimer och andra amerikaner.

Tidigare forskning har även fokuserat på den amerikanska regeringens respons till inhemsk terrorism. Vidino (2009) menar att jihad nätverken har blivit prioriteten av amerikansk kontraterrorismaktivitet och åtgärder har gjorts för att öka underrättelsedelning mellan det federala, staten och lokala auktoriteter. Vidare belyser Vidino (2009) exempelvis att

⁶ Faisal Shahzad var en amerikansk medborgare, ursprungligen från Pakistan, som år 2010 försökte detonera en bilbomb på Times Square i New York, men misslyckades (Chuang och Roemer 2013).

⁷ Att framställa någon som annorlunda för att stärka sin egen identitet.

⁸ Resiliens är ett omtvistat begrepp med många olika definitioner. Traditionellt har det främst använts inom krishantering och handlat om hur man bäst ska kunna vara motståndskraftig och återhämta sig från diverse kriser – såsom exempelvis naturkatastrofer (Braslett, Croft & Vaughan-Williams 2013).

okonventionella medel används för att finna skyldiga. Det förekommer även forskning som behandlar policyresponsen till inhemsk terrorism samt komplexiteten kring att svara mot detta hot (Aly 2013). Den kan även ses kritisk mot antaganden som dessa policyers grundar sig på. ”Mjuka metoder”⁹ är en del av den respons som fokuserar på grundorsakerna till terrorism och det argumenterats för att USA:s policy approach är utformad efter bristfälliga antaganden som helt eller delvis saknar bevisgrund. Väststatsmedborgares inblandning i islamistiska militanta grupper har väckt en oro och som ett resultat av detta har olika strategier implementerats, vilka ofta söker motverka eller omvända antagandet av radikala ideologier (Irwin 2015). Vidare menar Irwin (2015) och Aly (2013) att utvecklingen och implementeringen av dessa strategier samt antaganden som dessa baseras på redogörs för och det argumenteras för att den relaterade forskningen och policyutvecklingen ska söka uppnå större klarhet. Fortsatt förekommer det även kritik mot policyresponsen som är kopplad till arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism – vilket ses som en del av problemet med inhemsk terrorism. Aly (2013) resonerar kring de stöd för kollektiva åtgärder som finns på lokal nivå för att bemöta hotet från inhemsk terrorism och menar att det väcker frågor kring relevansen och validiteten av dessa strategier som försöker promota social harmoni och inkludering för att motverka terrorism.

Slutligen har det även forskats kring utmärkande drag hos inhemsk terrorism. Forskning visar att denna typ av terrorism delar många likheter med inrikes- respektive internationell terrorism då den exempelvis följer samma typ av logik som inrikes terrorism. Utifrån detta argumenteras det för att kontraterrorismåtgärder kopplade till inhemsk terrorism ska likna de som används gentemot inrikes terrorism snarare än internationell (Hinkkainen 2013). Crone och Harrow (2011) beskriver fenomenet inhemsk terrorism utifrån dess utsträckning och betydelse och argumenterar för att det skett en ökning i både intern och oberoende¹⁰ terrorism sedan 2003 men att flertalet terrorhandlingar idag är interna – men inte oberoende.

Med utgångspunkt i tidigare forskning kan det ses som att konsekvenser av olika slag belyses när det gäller arbetet inom kontraterrorism och åtgärder som vidtas inom dessa ramar. Sedan 9/11 har det uppstått en stor debatt kring frihet kontra säkerhet när det gäller

⁹ I litteraturen beskrivna som ”soft approaches” vilket enligt Irwin (2015) handlar om olika åtgärder för att bygga ”community resilience” mot radikaliserings, vilka ska få människor att motstå påverkan från våldsbejakande extremistiska ideologier.

¹⁰ Oberoende terrorism innebär att det inte finns någon koppling till större terroristorganisationer utan att attacker eller försök till densamma utförs på egen hand (Crone och Harrow 2011).

kontraterroismåtgärder. Schmitt (2005: 5-19) och Agamben (2005: 1-31) talar om "state of exception", tillstånd av undantag, där åtgärder utanför rådande normer snarare blivit vardag än just undantag. Detta med hänvisning till åtgärder som vidtagits i kriget mot terrorism där frihet inskränks till förmån för säkerhet genom att beslutsfattare tar beslut som ofta anses vara exceptionella genom att de går utanför rådande normer. Huysmans (2004) och Neal (2010) har skrivit om några av dessa åtgärder såsom straffavsittning utan rättegång, undantag från mänskliga rättigheter, reducering av civila fri- och rättigheter och aggressivt krig mot internationell lag. I aktuell studie kommer denna frihet/säkerhetsdebatt att ligga till grund för den del av analysen som belyser möjliga konsekvenser, genom att koppla åtgärder som konstruktion av hotet från inhemsk terrorism möjliggjort, till konsekvenser som berör amerikanska medborgare.

Med utgångspunkt i ovanstående redogörelse blir det tydligt att forskning bedrivits gällande olika aspekter av hotet från inhemsk terrorism. Fokus har varit på undersökning av inhemsk terrorism ur identitetsperspektiv, vilken påverkan överskattning eller missberäkning av hotet från inhemsk terrorism kan få när det gäller åtgärder samt karakteristiska hos inhemsk terrorism. Det saknas studier som belyser den diskursiva hotkonstruktionen om inhemsk terrorism. Därför ska aktuell studie fylla en lucka genom att applicera Köpenhamnsskolans säkerhetsiseringsteori och därmed kunna undersöka den amerikanska regeringens diskursiva konstruktion av det nya hotet från terrorism. Studien kan även bidra med att påvisa hur konstruktionen relaterar till den amerikanska kontraterroismpolicyen och med vilka möjliga konsekvenser.

2. Teoretiskt ramverk

I aktuell studie kommer Köpenhamnsskolans säkerhetsiseringsteori i form av Buzan, Wæver och de Wildes bok *Security: A New Framework For Analysis* (1998) att användas som teoretiskt ramverk för att kunna undersöka hur hotet från inhemsk terrorism konstruerats i USA. Genom att undersöka den amerikanska regeringens arbete med att motverka inhemsk terrorism ska denna teori bidra till att uppfylla aktuell studies syfte då dess betoning på hotkonstruktion och språkanvändning kan ligga till grund för antagandet av åtgärder utanför rådande normer.

2.1 Köpenhamnsskolan

Efter kalla krigets slut gavs utrymmet att skapa en ny förståelse för säkerhetsbegreppet då den militära sektorns betydelse blev mindre samtidigt som det traditionella perspektivet på säkerhet, med fokus på militär säkerhet, började ifrågasättas. Logiken som det traditionella perspektivet på säkerhet grundar sig i, där säkerhet handlar om överlevnad, utgår även Köpenhamnsskolan säkerhetsiseringsteori ifrån men har i ett bredare perspektiv på säkerhet innefattat flera sektorer. Traditionella säkerhetsstudier har nästan uteslutande fokuserat på den militära säkerhetssektorn men har nu kompletterats och inkluderar numer även politiska, miljömässiga, samhällliga och ekonomiska sektorer. Köpenhamnsskolan ser på säkerhet som en social konstruktion som innehåller även andra typer av hot (Buzan et al. 1998: 1; 15; 196). Det vidgade säkerhetsbegreppet och detta teoretiska perspektiv är att föredra givet att aktuell studie syftar till att studera hur hotet framställts som vissa amerikanska medborgare utgör mot sin egen stat.

Säkerhetsisering handlar om att frågor inramas på ett sätt så att politiken tar steg utanför det ordinära, vilket gör att säkerhetsisering kan ses som en extrem version av politisering. Den fråga som lyfts upp anses ha absolut prioritet då frågan presenteras som att den utgör ett existentiellt hot. Genom detta har aktören som lyfter upp frågan åtagit sig rätten att vidta extraordinära åtgärder för att hantera frågan. Kriteriet för säkerhetsisering utgörs av att ett existentiellt hot etableras som med stor sannolikhet har betydande politiska effekter. Termen säkerhet har en välavgränsad betydelse men varierar i dess form. Säkerhet betyder överlevnad när det finns ett existentiellt hot men vad som exakt utgör ett existentiellt hot kan skilja mellan olika sektorer. Existentiellt hot definieras därmed som en viss problematik, exempelvis militärt hot mot en stat, vilken framställs hota ett referensobjekts överlevnad. Säkerhetsisering kan vara institutionaliserad eller ad hoc och det förstnämnda kan ske när en viss typ av hot är beständiga eller återkommande. När ett område definierats som säkerhet finns redan en form av legitimitet som skett genom en säkerhetsretorik (Buzan et al. 1998: 24-28).

I relation till det särskilda referensobjektet är det möjligt att förstå det existentiella hotet. Referensobjekt definieras utifrån det som den säkerhetsiserande aktören, såsom en regering eller särskilda politiska ledare, anser ha en legitim rätt att överleva och det kan exempelvis handla om en stat, nation, hållbarhet eller handel – beroende på vilken sektor det refereras till. Genom att identifiera ett referensobjekt följs detta av att identifieraren, säkerhetsiserande

aktören, får ta till de åtgärder som krävs för att skydda detta referensobjekt (Buzan et al. 1998: 36-37). Inom politiska sektorn handlar säkerhet om en organisatorisk stabilitet av social ordning och rör därmed staters organisatoriska stabilitet, system av styrande och ideologierna som skapar legitimitet. Inom den politiska sektorn handlar det om hot mot statens suveränitet, icke-militära hot behandlas i denna sektor, vilket skiljer den politiska sektorn mot den militära. Logiken av hot och sårbarheter inom den politiska sektorn handlar om idéer som de politiska institutionerna är uppbyggda av, vilket därmed kan hota stabiliteten hos den politiska ordningen. Exempelvis hot som riktar sig mot den existerande strukturen av styrning, statens territoriella integritet eller existensen av själva staten (Buzan et al. 1998: 8; 21-22: 150). Huvudreferensobjektet inom den politiska sektorn är den territoriella staten och regeringen är vanligtvis den säkerhetsiserande aktören när det handlar om fallet av en stat. Säkerhetsargument kan göras i relation till både externa och interna hot. Det är dock vanligast att det handlar om externa hot i ”starka” stater men det kan även handla om inrikes hot i form av ”exceptionella fall av aktivitet som ses oacceptabel och hotande av en stor majoritet av massan” (Buzan et al. 1998: 146) såsom exempelvis terrorism. Nära relaterad till politisk säkerhet förekommer samhällelig säkerhet, vilken handlar om idéer och praktiker som identifierar individer som medlemmar av en social grupp. Begreppet samhällelig säkerhet handlar om kollektiva identiteter, vilka kan existera inom befintliga nationsgränser men behöver inte göra det. Inom denna sektor ses nationen som en säkerhetsenhet. När olika gemenskaper ser en viss utveckling som ett möjligt hot mot denna gemenskaps överlevnad så existerar samhällelig osäkerhet – argument kopplade till att ”vi” är hotade. Migration är exempelvis ett av de vanligaste problemen som ses hota den samhällliga säkerheten. Referensobjekten som är mest betydande i den samhällliga sektorn är nationer, klaner, minoriteter, raser och religion (Buzan et al. 1998: 119-121; 123).

Processen av säkerhetsisering inom Köpenhamnsskolans säkerhetsiseringsteori kallas för Speech-act (Buzan et al. 1998: 26; översatt till talhandling). Denna process utgörs av två steg där det första handlar om när en säkerhetsiserande aktör uttalar att ett referensobjekt är utsatt för ett existentiellt hot. Säkerhetsiserande aktören ska besitta så pass mycket auktoritet och inflytande att dennes talhandling sätter igång säkerhetsiseringsprocessen. Det andra steget i processen handlar om att en relevant publik såsom allmänheten eller en grupp politiker blir övertygade av denna talhandling och att det följs av en delad uppfattning om att detta är ett säkerhetshot. Processen är endast uppfylld om båda dessa steg genomförs på ett framgångsrikt sätt (Buzan et al. 1998: 26-27; 36-38).

Som beskrivet ovan är talhandlingar en stor del av säkerhetsiseringsteorin. Det handlar om hur en säkerhetsiserande aktör, genom tal eller text, framställer ett problem som ett säkerhetsshot (Buzan et al. 1998: 26). Fortsättningsvis finns interna och externa talhandlingar där den förstnämnda är lingvistisk-grammatisk och handlar om att en aktör fortsätter på en befintlig trend mot ett problem som säkerhetsiserats och försöker sedan förstärka detta. Den interna talhandlingen kan alltså sägas handla om en särskild ”säkerhetsgrammatik”, en viktig del av talhandlingen, där aktören ska skapa ett narrativ där det sker en definiering av säkerhet. Den externa talhandlingen däremot handlar om i vilken kontext den säkerhetsiserande aktören agerar och detta innefattar vilket socialt kapital aktören besitter samt säkerhetsshots legitimitet. I den externa talhandlingen handlar det även om att aktören ska inneha en position där det är möjligt att genomföra en säkerhetsisering genom talhandling (Buzan et al. 1998: 32-33).

Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori försöker inte finna någon ”objektiv sanning” kring vad som är säkerhet eller inte, detta då säkerhetsshot bygger på upplevelse av ett särskilt hot, vilka beskrivs genom talhandlingar. Då aktören har mandat att bestämma vad som utgör säkerhet genom dess framställning av hot så handlar det om en subjektiv uppfattning, vilket gör att säkerhetsisering kan ses vara både socialt konstruerad och intersubjektiv. Säkerhet kan därmed ses som en självrefererande handling genom att det är i själva språket eller handlingen som frågan stämplas som just en säkerhetsfråga (Buzan et al. 1998: 18; 30-31). Eftersom talhandlingar är mycket subjektivt kan det ses av stor vikt att undersöka vad som säkerhetsiseras – och hur – med kritiska glasögon.

När båda stegen i säkerhetsiseringsprocessen är uppfyllda och en fråga porträtterats som ett säkerhetsshot rättfärdigar det användandet av extraordinära medel för att hantera hotet. Buzan et al. (1998: 29-30) påtalar att säkerhetsisering bör ses som något negativt, som ett bevis på att det skett ett misslyckande med att hantera en fråga inom den ”vardagliga” politiken. När exempelvis en stat säkerhetsiserar en fråga så leder det till att aktören kommer ges möjlighet att agera på ett sätt som annars inte vore möjligt, undantagshandlingar legitimeras. Vilket gör att det är av största betydelse att överväga sidoeffekterna. Det bidrar till att skapa större tolerans för handlingar utanför de vanliga politiska procedurerna, vilket i sin tur blir ett politiskt faktum som kan medföra konsekvenser. Maktmissbruk från auktoriteter blir möjligt då exempelvis chansen att legitimera och stärka rollen hos militär- och säkerhetsstyrkor i civila aktiviteter öppnar sig. I och med detta förespråkas en avsäkerhetsisering. Säkerhetsisering

lyfter frågor ovanför vanliga politiska procedurer, där akuta åtgärder krävs, så innebär däremot osäkerhetsisering att en fråga antingen hindras från att nå en nivå av säkerhetsisering alternativt återtas till den vanliga politiska nivån. Det kan tilläggas att det enligt teorin inte är något krav att extraordinära åtgärder införs för att säkerhetsiseringen ska anses genomförd (Buzan et al. 1998: 19; 21; 26; 29).

2.2 Kritik mot Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori

Köpenhamnskolans syn på hur hot konstrueras och deras definition av densamma kritiserar från flera håll (Bigo 2002; Huysmans 2006; Mavelli 2013; Neal 2010: 99-103). Denna kritik handlar exempelvis om att teorin behandlar vissa frågor som säkerhetshot trots att frågan i sig självt inte skildrats som ett existentiellt hot. Kritiken beaktar att det inte tas hänsyn till kontextuella faktorer utan att fokus enbart hamnar på språket, vilket då kan ses som enda möjliga skapare av säkerhetsproblem. Eftersom språket är i fokus i teorin handlar även stor del av kritiken om att det inte är möjligt för vilken aktör som helst att lyckas konstruera respektive utmana en redan existerande hotkonstruktion (Bigo 2002; Huysmans 2006). Mavellis (2013) kritik grundar sig i att säkerhetsiseringsteorin inte har möjlighet att hantera den vardagliga utvecklingen och utformningen av nya säkerhetsfrågor då Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori förstår säkerhetsisering som en rörelse från normala förfaringsätt inom den politiska verkligheten till en säkerhetslogik av exceptionella åtgärder. Distinktionen mellan mellan ”undantag” och ”det normala” i säkerhetsiseringsstudier kritiserar. Liknande resonemang för Neal (2010: 99-103) genom att säkerhetsiseringsteorin i sig kan bidra till en legitimering av exceptionella åtgärder.

3. Metodologiskt ramverk

3.1 Metodval

Det metodologiska ramverk som aktuell studie kommer att utgå ifrån är ett diskursanalytiskt ramverk kopplat till Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori. Diskursanalys kan förstås och tolkas som både metod och teori applicerbar vid textanalys. Då det är framställningen av något i tal och text, nämligen språket, som ska undersökas utgör aktuell studies metod av kvalitativ textanalys, i form av en diskursanalys. Valet av diskursanalys lämpar sig för aktuell studies syfte då både säkerhetsiseringsteorin och diskursanalys vilar på en socialkonstruktivistisk grund (Bergström & Boréus 2012: 354; Buzan et al. 1998: 176).

Diskursanalys kan även ses lämplig då säkerhetsiseringens första steg definieras i språket. Det kan då handla om att undersöka specifik retorisk struktur som återfinns i diskursen.

3.1.1 Diskursanalys

Diskursanalys är socialkonstruktivistisk på så sätt att den bygger på olika tolkningar av verkligheten. Det är genom språket den politiska och sociala verkligheten konstrueras, inom socialkonstruktivismen finns därmed ingen oberoende verklighet utan all kunskap är socialt konstruerad. Diskursanalys handlar därmed om att studera sätt att uppfatta, förklara eller förstå olika typer av fenomen i samhället. Det går att undersöka vilka följder olika former av föreställningar kan få i olika sammanhang. Diskurser utesluter och avgränsar men ger samtidigt möjlighet att urskilja vad som är relevant, möjligt eller rimligt (Börjesson & Palmblad 2007: 9-10). Synen på kunskap är central då den är nära förknippad med makt och detta maktperspektiv har gemensamt att språkliga uttryck har en tvingande karaktär men olika diskursanalytiska inriktningar hantera detta olika (Bergström & Boréus 2012: 354; 379). Diskursanalysen och teorin om säkerhetsisering kan därmed ses ha likheter då både betonar språkets makt samt dess produktiva roll. Vidare skriver Börjesson och Palmblad (2007: 16; 18-19) att diskursanalys handlar om att belysa hur processer går till. Urval och tillvägagångsätt är viktigt inom diskursanalys men det handlar inte om en procedur där insamling av data kommer först och sen analys, det handlar snarare om ett sammanflätat arbete där insamling och analys sker växelvis. Diskursanalytiker studerar text, tal, bilder och andra typer av material och en egen design för sin studie behöver utformas, genom att exempelvis använda sig av teman som är teoretiskt drivna vilka ska kunna hjälpa till att skapa en intressant analys.

Begränsningar med diskursanalys kan ses ligga i att det inte är möjligt att finna egentliga motiv samt att det är svårt att avslöja intentioner. Det kan även ses finnas en risk för att hamna i en alltför idealistisk position vid diskursanalys – nämligen att allt ses som diskurs (Bergström & Boréus 2012: 354; Buzan et al. 1998: 177). Aktuell studies syfte är dock inte att finna egentliga motiv utan snarare se hur hotet konstruerats och val av material tydliggör vad som avses med diskurs i denna studie.

3.1.2 Analytiskt ramverk

I aktuell studie kommer diskursanalysen att formas utifrån Köpenhamnskolans teoretiska ramverk. Enligt Bergström och Boréus (2012: 354) finns det inom diskursanalys ingen allmängiltig metod för operationalisering så det är med utgångspunkt i frågeställningarna som Köpenhamnskolans teoretiska begrepp ska formas till redskap för analysen. Analysfrågor kommer därmed att utformas för att på lämpligt sätt strukturera analysen samt för att genom det teoretiska ramverket kunna undersöka studiens frågeställningar.

Säkerhetsiseringsprocessen av inhemsk terrorism kan studeras genom att analysera diskurser. Köpenhamnskolans definierar sin version av talhandling som en metod vilken kan användas som en del av en diskursanalys där villkor utformats, vilka ska uppfyllas, för att en säkerhetsisering ska vara lyckad (Buzan et al. 1998: 177). Talhandling kan exempelvis användas som metod på följande sätt: den säkerhetsiserande aktören är någon eller en grupp som utför en talhandling och Buzan et al. (1998: 40; 146) skriver att i starka och liberaldemokratiska stater finns ett antagande om att den enda legitima aktören är regeringen då deras arbete är öppet för frågor och allmän granskning. I aktuell studie kommer därmed USA, i form av den amerikanska regeringen, att utgöra den säkerhetsiserande aktören. Nationella strategier gällande kontraterrorism och vidtagna åtgärder gentemot inhemsk terrorism kommer att användas för att försöka ge en möjlig förklaring till talhandlingarnas genomslagskraft. Detta då en betydande del av säkerhetsiseringsprocessen handlar om att nå acceptans genom att en relevant publik accepterar vissa extraordinära åtgärder (Buzan et al. 1998: 23-25). Med utgångspunkt i ovan har följande analysfrågor utformats:

1) Hur framställs hotet från inhemsk terrorism? 2) Vad anses inhemsk terrorism utgöra ett hot mot? 3) Hur är hotet från inhemsk terrorism legitimerat i den amerikanska inrikespolitiken? 4) I vilken utsträckning är inhemsk terrorism på väg att bli en exceptionalistisk¹¹ politik? Om så är fallet, med vilka möjliga konsekvenser?

För att svara på ovan nämnda analysfrågor kommer Köpenhamnskolans teoretiska begrepp appliceras på materialet. Utifrån Köpenhamnskolans ramverk kan ett första steg i analysen vara att urskilja om det finns en betoning på överlevnad eller prioritering av åtgärder (Buzan et al. 1998: 26-27). Inledningsvis kommer det därmed analyseras hur hotet från inhemsk

¹¹ Går även under benämningen undantagspolitik

terrorism framställs genom sökande efter tecken på om det sker någon betoning på överlevnad, alltså på vilket sätt den säkerhetiserande aktören genom talhandlingar framställer inhemsk terrorism ett existentiellt hot. För att sedan analysera vilket referensobjektet för säkerhet anses vara – vad de inhemska terroristerna beskrivs utgöra ett hot emot – kommer talhandlingar att analyseras ytterligare. På så sätt ska det även kunna gå att se hur dessa talhandlingar bidrar till att legitimera eventuellt säkerhetshot, genom att analysera hur hotet från inhemsk terrorism är legitimerat i amerikansk inrikespolitik. Detta görs genom att undersöka vilka möjliga utvägar, alltså angivna lösningar från den säkerhetiserande aktören på hur hotet från inhemsk terrorism ska hanteras, som diskursivt konstrueras. Samtidigt sker sökande efter tecken på hur hotet framställts som så allvarligt att det nått en ”punkt utan återvändo” samt hävdande av att omedelbara åtgärder krävs. Den fjärde analysfrågan, som tillhör analysens andra del, kommer sedan fokusera på vilka kontraterrorismåtgärder som kan ses exceptionella då säkerhetisering bidrar till att rättfärdiga användandet av extraordinära medel. Avslutningsvis kommer aktuell analys att beröra i vilken utsträckning inhemsk terrorism håller på att bli en exceptionalistisk politik med koppling till frihet/säkerhetsdebatten inom kontraterrorism samt möjliga konsekvenser för amerikanska medborgare (beskrivits utförligare i avsnitt 1.5) av detta arbete.

3.2 Material

I aktuell studie har det gjorts en avgränsning när det gäller val av analysobjekt samt tidsperiod. För det första är det USA som kommer att utgöra analysobjektet. Problemet med inhemsk terrorism är inte unikt för USA, det är även ett stort problem i andra delar av världen, men i aktuell studie har det gjorts en avgränsning till att titta på enbart USA och flertalet faktorer har bidragit till detta. För det första handlar det om stora fokusskiftet som skett i USA i deras kontraterrorismarbete, från att ha varit extremt aktiva med att motverka internationell (externt) terrorism samtidigt som de nu behöver hantera inhemsk (internt) terrorism. För det andra är USA ett intressant fall då flertalet attacker förekommit med koppling till just inhemsk terrorism. För det tredje har USA, från flera håll, mottagit stark kritik i sitt arbete med att motverka terrorism (Schmitt 2015; Johnson 2014; Myre 2013; Aly 2013). Angående avgränsning i tid så är det tidsperioden från 2010 fram till nutid (oktober 2016) som aktuell studie ämnat undersöka. Detta motiveras genom att i den amerikanska nationella säkerhetsstrategin (Vita Huset 2010) var första gången en amerikansk president explicit erkände att radikaliserade individer på hemmaplan utgör ett hot mot det egna landet. Under

2011 annonserade USA också ett ändrat fokus i sin kontraterrorismstrategi med en betoning på att förebygga utspridningen av extremistiska ideologier inom USA (Vita Huset 2011a). Denna avgränsning anses lämplig då det är diskursen samt policydokument som ska undersökas och det har skett stora förändringar inom kontraterrorismpolitiken, med koppling till inhemsk terrorism, i USA sedan 2010 fram till idag.

Det krävs en tydlig avgränsning genom frågeställningarna så att det material som väljs ut är tillämpligt samt för att studien ska kunna bidra med något värdefullt. Då metoden kommer att vara en diskursanalys är det texter och tal med fokus på språk och konstruktion av den sociala verkligheten det typ av material som är lämpligt att använda. Användandet av olika typer av material kan även ses lämpligt då diskursanalysen öppnar upp för en bred variation samt kombination av olika material (Börjesson och Palmblad 2007: 18-19). Beträffande material kommer aktuell studie att använda primärkällor i form av offentliga dokument såsom nationella strategier för att motverka terrorism, nationella säkerhetsstrategier, ytterligare dokument med koppling till kontraterrorismarbete samt uttalanden från den amerikanska regeringen om inhemska terrorattacker respektive arbetet kring inhemsk terrorism. Vissa tidningsartiklar har använts för att kunna belysa responsen på en del av den amerikanska regeringens arbete med koppling till hotet från inhemsk terrorism.

För att uppfylla studiens syfte studeras främst två typer av källor – officiella uttalanden av politiska ledare som arbetar för den amerikanska regeringen och officiella dokument inom kontraterrorism. Fem tal, från officiella representanter i den amerikanska regeringen, är utvalda och av dessa är tre från Obama. Alla talen utspelade sig precis efter inhemska terroristattacker i USA – Boston 2013, San Bernardino 2015 och Orlando 2016 – vilket låg till grund för valet av dessa tal. Ytterligare två tal valdes ut då de har en stark koppling till hur hotet från inhemsk terrorism ska hanteras. Ett tal är från John Brennan år 2010, vid den tidpunkten chefsrådgivare till Obama, och talet handlar om den nya nationella säkerhetsstrategin som bland annat belyste hur hotet från våldsbejakande extremism ska hanteras. Det sista talet är från Lisa O. Monaco år 2014, som då hade övertagit Brennans titel, och talade om USA:s arbete med att motverka våldsbejakande extremism och samhällenas makt i detta arbete. De officiella policydokument som valts ut är *”National Security Strategy”* från 2010, *”National Strategy for Counterterrorism”* från 2011, *”Empowering local partners to prevent violent extremism in the United States”* från 2011, *”National Security Strategy”* från 2015 samt *”Department of State & USAID Joint Strategy on Countering Violent*

Extremism” från 2016. Valet föll på dessa dokument då alla belyser hotet från inhemsk terrorism ur olika aspekter samt att dokumenten är framtagna av den amerikanska regeringen. Det finns även en del diverse kompletterande dokument såsom information från olika amerikanska departement på den federala nivån, DHS, FBI samt Department of Justice, gällande deras arbete med att motverka våldsbejakande extremism och i förlängningen inhemsk terrorism (U.S. Department of Justice 2016; U.S. Department of Homeland Security 2016a; U.S. Department of Homeland Security 2016b; Federal Bureau of Investigation 2016).

4. Analys

4.1 Framställning av hotet från inhemsk terrorism i USA

Den första delen av analysen kommer att undersöka hur hotet från inhemsk terrorism framställts av den amerikanska regeringen genom att analysera talhandlingar. Detta kommer att göras genom att se till tecken på framställning med koppling till existentiellt hot, referensobjekt samt legitimerande av kontraterrorismåtgärder. I avsnitt 4.1.4 kommer en kortare sammanfattning av analysen utifrån tidigare punkter under 4.1 att ske. Detta för att tydligt kunna redogöra kring hur avsnitt 4.1 leder fram till analysens andra del, 4.2.

4.1.1 Inhemsk terrorism som ett existentiellt hot

Detta avsnitt belyser hur inhemsk terrorism framställts i den amerikanska diskursen. Det ska göras genom att analysera olika talhandlingar, vilka handlar om hur en säkerhetiserande aktör, i detta fall den amerikanska regeringen, framställer ett problem som ett säkerhetshot. Den interna talhandlingen innebär att en aktör försöker förstärka en befintlig trend medan den externa handlar om kontexten, vilket kapital samt säkerhetshotets legitimitet (Buzan et al. 1998: 26; 32-33).

USA:s nationella säkerhetsstrategi, från 2010, var den första i sitt slag som betonade inhemsk terrorism som en del av det samlade hotet mot nationens säkerhet. I säkerhetsstrategin beskrivs det hur ”several recent incidences of violent extremists in the United States who are committed to fighting here and abroad and have underscored the threat to the United States and our interests posed by individuals radicalized at home” (Vita Huset 2010: 19). I USA:s nationella strategi mot kontraterrorism framstår Al-Qaeda och dess anhängare som det obestridliga terroristhotet då dessa grupper försöker rekrytera eller inspirera amerikaner att

utföra attacker mot USA. Anhängare till dessa grupper och deras tillhörande ideologi kommer från olika socioekonomiska bakgrund, etniska och religiösa samhällen¹² och delar av landet vilket gör det svårt att förutse vart våldsamma extremistiska narrativ kommer att ge eko (Vita Huset 2011a: 3-4). Inhemsk terrorism beskrivs som inspirerade av Al-Qaeda och framställs i termer av ”vanliga” amerikanska medborgare.

Det som tydligt problematiseras i både uttalanden och texter är hur hotet från inhemsk terrorism utgör en ny fas av terroristhot – vilket gör att nya åtgärder krävs för att kunna hantera detta. John Brennan (2010) betonade precis det; att USA numera möter en ny fas av terroristhot där Al-Qaeda söker fotsoldater som inte hänger ihop med den traditionella profilen hos terrorister och därför kan slinka undan det amerikanska försvaret. Det belyses att Al-Qaeda försöker använda sig av amerikanska medborgare som förstår samhället, dess styrkor likväl som svagheter, för att planera attacker samt använda internet för att uppmana människor som redan lever i USA att ta upp vapen och genomföra terroristattacker inom landet. ”This is a new phase to the terrorist threat, no longer limited to coordinated, sophisticated, 9/11-style attacks, but expanding to single individuals attempting to carry out relatively unsophisticated attacks” (Brennan 2010). Obama bygger på denna talhandling efter Boston bombningarna: ”And finally, we face a real threat from radicalized individuals here in the United States. [---] Deranged or alienated individuals – often US citizens or legal residents – can do enormous damage, particularly when inspired by larger notions of violent jihad” (Obama 2013). Genom att ta med hotet från inhemsk terrorism i de olika säkerhetsstrategierna så kan det ses som hotet från inhemsk terrorism automatiskt blir definierat som säkerhet. Detta då säkerhetisering i sig handlar om när något talas om i termer av säkerhet, vilket blir oerhört tydligt då hotet från inhemsk terrorism tar plats i den amerikanska nationella säkerhetsstrategin. Talhandlingarna ovan kan ses som interna då terrorism är ett hot som sedan tidigare är definierad som säkerhet¹³ vilket detta bygger vidare på. Säkerhetiseringen av inhemsk terrorism kan därmed även sägas vara institutionaliserad då Buzan et al. (1998: 27-28) skriver att det handlar om hot som är återkommande eller ständiga. Den amerikanska regeringens säkerhetisering av inhemsk terrorism kan därmed även tolkas förenklad då hotet från terrorism i sig redan var institutionaliserad.

¹² I aktuell studie är samhällen översättning på det engelska ordet communities.

¹³ Terrorism i sig har sedan länge funnits med i de amerikanska nationella säkerhetsstrategierna men strategin från 2010 var den första som explicit nämnde hotet från inhemsk terrorism.

Efter San Bernardino och Orlando uttalade sig Obama om att attackerna var inhemska, inspirerade men inte regisserade av IS medlemmar samt utfördes av individer med hatfull propaganda som de sett över nätet och inte utav stora nätverk eller celler (Obama 2015; Obama 2016). Detta kan ses kopplat till den externa talhandlingen då kontexten, att presidenten talar till nationen precis efter att två attacker skett, kan ses bidra till att legitimera säkerhetshotet. Vidare var det tal som hölls efter San Bernardino ett av endast tre tal som Obama någonsin levererat från det ovala rummet sedan sitt tillträde som president, vilket kan ses som en medvetet stark betoning av allvarligheten med hotet från inhemsk terrorism.

Talhandlingar som betonar vikten av att omedelbara åtgärder behöver införas kan ses som ett tecken på att det är ett existentiellt hot som kräver snabb handling enligt Buzan et al. (1998: 21). I talet efter Boston bombningarna sade Obama: "But as we guard against dangers from abroad, we cannot neglect the daunting challenge of terrorism from within our borders" (Obama 2013). Monaco (2014) betonade även hur fokuserad president Obama varit på att säkerställa att alla nödvändiga element av den nationella makten används för att skydda amerikaner, vilket inkluderar utvecklingen av den första strategin som omfattar alla statliga departement och myndigheter i syfte att förebygga våldsbejakande extremism i USA. Med andra ord handlar det om strategin från 2011 "*Empowering local partners to prevent violent extremism in the United States*" vilken kom ett år efter att våldsbejakande extremism lyfts fram som ett stort säkerhetsproblem gentemot USA.

De senaste åren har hotet från våldsbejakande extremism – med koppling till inhemsk terrorism – fortsatt att uttryckas som ett problem av hög prioritet vilket kan ses som att det inte finns några tecken på avsäkerhetisering. Detta då DHS skriver att i USA kan handlingar som utförs av våldsbejakande extremister få långtgående konsekvenser och därför har CVE blivit huvudfokus i DHS arbete för att säkra hemlandet (U.S. Department of Homeland Security 2016a). Utrikesminister John Kerry skriver i strategin "*Department of State & USAID Joint Strategy on Countering Violent Extremism*" från 2016 att hotet från våldsbejakande extremism underminerar allt mer säkerhet och utveckling runt jordklotet. Spridandet av våldsbejakande extremism och terrorism utgör en signifikant utmaning för amerikansk nationell säkerhet. Men extremisternas handlingar ökar inte bara hotet mot USA och dess allierade utan underminerar även ansträngningarna för att förebygga och lösa konflikter, fostrandet av hållbar utveckling, skyddande av mänskliga rättigheter, promota rättsstaten och utöka framgång. Drivkrafterna bakom våldsbejakande extremism varierar från

olika individer, samhällen och regioner men ideologin och narrativet som används av terroristgrupper är en gemensam faktor. En särskild oro är Da'esh¹⁴ som attraherat många tusentals individer att strida för dem. Individer har också blivit inspirerade av budskap från våldsbejakande extremism och ideologi för att utföra våldsamma handlingar i sina hemländer (U.S. Department of State 2016).

Flera uttalanden ovan poängterar att införandet av åtgärder är av högsta prioritet för den amerikanska regeringen. Med utgångspunkt i detta, att på hotet från inhemsk terrorism som en signifikant utmaning för amerikanska nationell säkerhet och att alla nödvändiga element ska användas i kampen mot detta hot, kan det tolkas som stark betong på att detta är ett existentiellt hot. Det kan även ses ha skett ett skifte i diskursen kring hur hotet från inhemsk terrorism framställs genom en betoning på att hotet inte enbart underminera amerikansk nationell säkerhet utan även på senare tid global säkerhet genom att underminera USA:s sätt att bedriva utrikespolitik på. Då framställningen av existentiellt hot analyserats leder till in på den del av analysen som behandlar referensobjekt för säkerhet.

4.1.2 Referensobjekt för säkerhet

Hävdanden av referensobjektet för säkerhet är en del av säkerhetiseringsprocessen och flera sådana kan urskiljas i detta material. Huvudreferensobjektet inom den politiska sektorn är främst territoriella staten medan det i den samhällseliga sektorn snarare handlar om skyddandet av kollektiv identitet – att skydda en ”vi” känsla mot yttre påverkan (Buzan et al. 1998: 26; 120-122).

Flera talhandlingar betonar hotet som inhemsk terrorism utgör mot den amerikanska befolkningen då Obama uttrycker att: ”As Commander-In-Chief, I have no greater responsibility than the security of the American people” (Obama 2015) samtidigt som DHS skriver att ”federal government’s top priority is protecting the american people from all forms of violent extremism” (U.S. Department of Homeland Security 2016a). Dessa byggs på genom att i Vita Husets strategi (2011b) även uttrycks att inhemsk terrorism utgör ett hot mot USA och deras grundläggande värderingar: ”...threatening our fundamental values of religious freedom and pluralism...It is for this reason that our security – preventing radicalization that leads to violence – is inextricably linked to our values: the protection of

¹⁴ Da'esh är en annan benämning på IS (Islamiska Staten).

civil rights and civil liberties and the promotion of an inclusive society” (Vita Huset 2011b: 2). Med hänsyn till detta kan det tolkas som att den amerikanska regeringen anser att inhemsk terrorism, i form av våldsbejakande extremism, utgör ett hot mot den politiska sektorn. Detta då den politiska sektorn enligt Buzan et al. 1998 (8; 21-22; 150) handlar om hot mot statens suveränitet i form av organisatorisk stabilitet av social ordning, staters styrande system samt ideologierna som ger legitimitet. Hotet från inhemsk terrorism kan därmed ses främst som ett inrikes hot i form av aktivitet som anses oacceptabel genom att den är hotande mot en stor del av befolkningen samt amerikanska grundläggande värderingar.

Det är även möjligt att tolka det som att inhemsk terrorism potentiellt utgör ett existentiellt hot mot den samhällliga sektorn i form av kollektiv identitet – ett hot mot ”vi” känslan. Detta då den samhällliga sektorn enligt Buzan et al. (1998: 119-121) handlar om hot mot nationen i form av sådan aktivitet som hotar gemenskaper eller kollektiva identiteters överlevnad. Enligt *”Empowering local partners to prevent violent extremism in the United States”* från 2011 syns en ökning i att alltfler amerikanska medborgare inspireras av Al-Qaedas ideologi och därmed involveras i terrorism:

”This type of violent extremism is a complicated challenge for the United States, not only because of the threat of attacks, but also because of its potential to divide us. Groups and individuals supporting al-Qai’da’s vision are attempting to lure Americans to terrorism in order to create support networks and facilitate attack planning, but this also has potential to create a backlash against Muslim Americans. Such a backlash would feed al-Qai’da’s propaganda that our country is anti-Muslim and at war against Islam, handing our enemies a strategic victory by turning our communities against one another; eroding our shared sense of identity as americans...” (Vita Huset 2011b: 2).

Med utgångspunkt i ovan kan det tolkas som att den amerikanska regeringen framställer att inhemsk terrorism utgör ett existentiellt hot mot flera sektorer som tidigare nämnts– nämligen den politiska och den samhällliga. Det kan även ses som att säkerhetiserande aktören, i form av den amerikanska regeringen, refererar till flertalet referensobjekt för säkerhet i denna diskurs. Referensobjekt i form av USA som nation (den kollektiva identiteten), den amerikanska befolkningen, sammanhållningen mellan gemenskaper i det amerikanska samhället och amerikanska värderingar om det öppna och inkluderande samhället.

Refererande till flertalet olikartade referensobjekt kan ses spegla det komplexa hotet som inhemsk terrorism anses utgöra.

4.1.3 Legitimerande av inhemsk terrorism i den amerikanska inrikespolitiken

Delar av säkerhetiseringsprocessen har påvisats ovan i form av identifieringen av hot och referensobjekt. När talhandlingar refererar till säkerhet så bidrar det till att legitimera och skapa större tolerans för handlingar utanför det normala (Buzan et al. 1998: 19; 21). Nedan ska belysas hur hotet från inhemsk terrorism kan ses ha legitimerats i amerikanska inrikespolitiken utifrån möjliga utvägar, alltså angivna lösningar från den säkerhetiserande aktören på hur hotet från inhemsk terrorism ska hanteras. Det letas efter tecken på hur hotet framställts så att ingen återvändo finns samt att omedelbara åtgärder krävs.

Det kan genomgående ur texterna och talen ses att det finns en tro på att en ny approach krävs för att kunna lösa problemet med inhemsk terrorism och att icke-traditionella säkerhetsaktörer behöver kliva fram. Obama (2013) säger att en allomfattande kontraterrorism strategi behövs för att kunna möta detta komplexa hot. Även Monaco (2014) bygger på detta och säger att en förebyggande modell behövs som tillåter arbete med samhällen och möjligheten att ingripa innan våldsbejakande extremism slår rot. I nationella säkerhetsstrategin från 2015 står att USA ska satsa på en mer hållbar approach som prioriterar riktade kontraterrorismoperationer, kollektiv handling med ansvarsfulla partners och ökade ansträngningar för att förebygga ökandet av våldsbejakande extremism och radikaliserings, som är drivkrafter bakom ett ökat hot. Det ska därmed arbetas för att hantera underliggande förhållanden som kan gynna våldsbejakande extremism (Vita Huset 2015: 9). Att effektivt möta dessa hot kräver åtgärder för att förebygga spridningen av våldsbejakande extremism likväl som de drivande faktorerna bakom, vilket är kritiskt för att kunna genomföra USA:s nationella säkerhetsstrategi och övergripande utrikespolitiska mål. Strategin erkänner behovet av att skapa en bred koalition av statliga och icke-statliga aktörer för att möta detta hot. Den strategiska CVE approachen innebär att USA ska samarbeta med partners över hela världen för att möta det ökade hotet från våldsbejakande extremism. Detta genom att olika aktörer ska arbeta tillsammans, allt från religiösa ledare och statligt anställda till civilsamhället, icke-statliga organisationer samt privata sektorn (U.S. Department of State 2016). Det kan ses som ett tecken på att det diskursivt konstruerats att en punkt nåtts då ingen återvändo finns, detta hot behöver hanteras omedelbart genom att motverka våldsbejakande extremism.

Att bygga resiliens är ytterligare en åtgärd som ska lösa problemet med inhemsk terrorism enligt den amerikanska regeringen, vilket är ett tydligt huvudtema i nationella säkerhetsstrategin från 2010. Det handlar främst om att skapa starkare resiliens i amerikanska samhällen för att kunna motstå attraktionen från våldsbejakande extremism (Monaco 2014; U.S. Department of Justice 2016).

”No nation, no matter how powerful, can prevent every threat from coming to fruition. And in America, a free and open society of 300 million people, the task becomes even more difficult as our adversaries increasingly rely on individual terrorists and lone individuals inspired by al-Qaeda’s hateful ideology”. [---] Instead of simply building defensive walls, we must bolster our ability at all levels, federal, state, local and the private sector to withstand disruptions, maintain operations and recover quickly. [---] This leads to the final way we can remain a strong and resilient nation, by staying true to who we are a people, including the values that remain one of the greatest sources of our strength at home and abroad” (Brennan 2010).

Detta genomsyras också av det tydliga ansvar som läggs på amerikanska medborgare för att hantera hotet från inhemsk terrorism då vanliga medborgares oundgängliga roll att upptäcka signaler och stoppa attacker betonas. När individer eller grupper engagerar sig i våld eller rekryterar andra blir det ett kollektivt ansvar för den amerikanska regeringen och det amerikanska folket att ta ställning (Brennan 2010; Vita Huset 2011b: 7). Tolkning kan göras att inhemsk terrorism legitimeras i inrikespolitiken då det belyses att just hotet från inhemsk terrorism inte är möjligt att helt skapa skydd ifrån och därför hamnar fokus på att medborgare ska bli resilienta. Att tala om resiliens på detta sätt har enligt Brasslet et al. (2013) tidigare varit vanligare när det exempelvis handlar om naturkatastrofer.

Åtgärder i form av att mer ansvar behöver läggas på den lokala nivån är genomgående i alla texter och tal. Den federala regeringen ska stödja och stärka amerikanska samhällen och deras lokala partners i ansträngningarna för att förebygga våldsbejakande extremism. Polisväsendet har en avgörande roll i att skapa trygghet i samhället, precis som engagemang och partnerskap med samhällen (Vita Huset 2011: 2). I USA:s senaste nationella säkerhetsstrategi (Vita Huset 2015: 8) betonas att våldsbejakande extremism ska bekämpas lokalt och det betonades även starkt i den tidigare säkerhetsstrategin från 2010:

”Several recent incidences of violent extremists in the United States who are committed to fighting here and abroad have underscored the threat to the United States and our interests posed by individuals radicalized at home. Our best defences against this threats are well informed and equipped families, local communities, and institutions. The Federal Government will invest in intelligence to understand this threat and expand community engagement and development programs to empower local communities” (Vita Huset 2010: 19).

Monaco (2014) betonar att det finns medvetenhet kring den federala nivåns begränsningar vilket gör att samarbete behövs med aktörerna som är i bäst situation för att hjälpa, nämligen lokala samhällen. Lokala samhällen är den mäktigaste tillgången i kampen mot våldsbejakande extremism, då det i mer än 80 % av fallen som involverar inhemsk våldsbejakande extremism, är människor i samhället som observerat signaler att personer varit på väg att radikaliseras. Regeringen är sällan i en position att kunna observera dessa signaler utan det är snarare på lokal nivå. Obama (2013) framhåller också att arbete med muslimsk amerikanska samhället, för att identifiera tecken på radikalisering och samarbeta med rättsväsendet, är bästa sättet att förebygga våldsbejakande extremism inspirerad av våldsamma jihadister. Vidare uttrycks att extremistisk ideologi har fått spridning inom vissa muslimska gemenskaper och att det är ett problem som vissa muslimer måste konfrontera, utan ursäkter (Obama 2015). Ett nära och tätt samarbete med lokala samhällen är av största vikt då samhällen, speciellt muslimsk amerikanska, ofta är lämpligast positionerade att ta ledningen i detta arbete då de känner till sina egna samhällen bäst (Vita Huset 2011b: 2). Det kan tolkas som att den amerikanska regeringen, genom att betona att det är på lokal nivå snarare än federal nivå som detta problem bäst kan bekämpas, så bidrar det till att legitimera hotet från inhemsk terrorism som en del av inrikespolitiken.

4.1.4 Sammanfattning

Det centrala som framkommit i analysens första del är hur hotet från inhemsk terrorism utgör en ny fas av terroristhot som därmed kräver nya åtgärder. Den amerikanska regeringen kan medvetet ses betona allvarligheten med hotet från inhemsk terrorism samtidigt som det uttrycks som ett hot av hög prioritet, vilket tyder på att ingen avsäkerhetisering ligger nära till hands. Ett skifte i hur hotet från inhemsk terrorism diskursivt konstruerats kan även ses då betoning gått från att hotet underminerar amerikanska nationell säkerhet till att sedermera även underminera global säkerhet. Med utgångspunkt i ovanstående analys kan det även gå att

tyda tecken på möjliga konsekvenser för amerikanska medborgare utifrån den amerikanska regeringens framställning av hotet från inhemsk terrorism. Exempelvis när Monaco (2014) betonat att alla nödvändiga element av den nationella makten ska användas för att skydda amerikaner i arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism i USA. Ytterligare exempel är då den amerikanska regeringen lägger fokus på att medborgarna ska bli resilienta då hotet från inhemsk terrorism är svårt att skydda sig ifrån.

Hotet från inhemsk terrorism framställs av den amerikanska regeringen som ett stort säkerhetsproblem då det inte enbart är ett existentiellt hot mot den egna nationen utan även den kollektiva identiteten. Talhandlingar kan även ses ha bidragit till att legitimera arbetet med att motverka terrorism i inrikespolitiken genom förslag på möjliga åtgärder samt påvisande av att åtgärder krävs omedelbart för att hotet är så pass framträdande. Då Buzan et al. (1998: 19; 21) menar att när säkerhetsiseringsprocessens båda steg är uppfyllda ökar sannolikheten till att rättfärdiga användandet av extraordinära medel för att hantera hotet från inhemsk terrorism. Det blir därmed rimligt att ställa frågan vad säkerhetsisering kan leda till. Undantagshandlingar (exceptionella) legitimeras när säkerhet åberopas och genom detta finns en större tolerans för att hantera problemet utanför vanliga politiska procedurer. I nästa del av analysen kommer därmed tecken på extraordinära åtgärder, i den amerikanska regeringens diskurs, att analyseras utifrån möjliga konsekvenser det kan få med hänsyn till debatten gällande frihet kontra säkerhet.

4.2 Exceptionalistisk politik och dess möjliga konsekvenser

Redan 2010 syns tecken på att extraordinära åtgärder vidtagits kring hotet från inhemsk terrorism. Den nya nationella säkerhetsstrategin var den första där en president integrerat homeland security som en del av en bredare nationell säkerhetsstrategi (Vita Huset 2010). Kontraterrorismåtgärder i form av involverade myndighetsarbetare utanför rättsväsendet, såsom lärare och socialarbetare likväl som olika samhällsledare utanför myndighetsvärlden kan ses som en undantagshandling. Detta då Hussain och Carrier (2016) skriver att hotet från terrorism tidigare främst hanterats genom militära medel och via myndigheter med ett uttalat fokus att arbeta med säkerhetsproblematik såsom exempelvis Central Intelligence Agency (CIA). Det kan utifrån detta tolkas som att inhemsk terrorism kan ha bidragit till att suddas ut gränserna mellan vilka aktörer och myndigheter som arbetar med säkerhetsproblematik då

icke-traditionella säkerhetsaktörer fått en betydande plats i arbetet med att motverka inhemsk terrorism.

Det går dock att urskilja ett skifte i hur den amerikanska regeringen anser att hotet från inhemsk terrorism ska hanteras. Till en början handlade det till största del om att lokalt på hemmaplan motverka grundorsakerna till att folk ansluter sig till våldsbejakande extremisthandlingar men numera kan det även ses uttalanden som påpekar vikten av att förgöra terroristgrupper, såsom IS och Al-Qaeda, med militära medel (Obama 2016). Då hotet från inhemsk terrorism kopplas till stora internationella terroristgrupper så kan det tolkas bidra till en fortsatt legitimering av extraordinära åtgärder utrikes¹⁵. Detta eftersom hotet från inhemsk terrorism framställts genom att betona betydelsen av att internationella terroristgrupper förgörs så att den amerikanska befolkningen kan vara säker.

Sedan 9/11 har det uppstått en stor debatt kring frihet kontra säkerhet när det gäller kontraterrorismåtgärder. I kriget mot terrorismen har det blivit vanligt att frihet inskränks till förmån för säkerhet genom att beslutsfattare tar beslut som ofta anses vara exceptionella genom att de går utanför rådande normer (Huysmans 2004; Neal 2010: 7-13). Frågor som säkerhetiseras ges enligt Buzan et al. (1998: 29) högsta prioritet vilket kan leda till missbrukande av makt från auktoriteter genom, exempelvis, en chans att legitimera och stärka rollen hos militär- och säkerhetsstyrkor i civila aktiviteter. Gällande den amerikanska regeringens arbete med inhemsk terrorism verkar det finnas en medvetenhet kring extraordinära åtgärder. Detta då både Brennan (2010) och Obama (2013) uttrycker att utmaningen är att finna policyer, vilka kan vara konsistent gentemot rättsstatens principer och USA:s värden som nation, som i sin tur både optimerar säkerhet samt fri- och rättigheter:

”Thwarting homegrown plots presents particular challenges in part because of our proud commitment to civil liberties for all who call America home. That’s why, in the years to come, we will have to keep working hard to strike the appropriate balance between our need for security and preserving those freedoms that make us who we are (Obama 2013).

¹⁵ USA har fått en hel del kritik kring åtgärder i kriget mot terrorismen. Kritiken riktar sig mot att flera av åtgärderna exempelvis bryter mot internationell lag (se exempelvis Aslam 2016; Cronin 2013).

Trots detta har det på senare tid framkommit tydlig kritik kring den amerikanska regeringens arbete med att motverka våldsbejakande extremism. American civil liberties union¹⁶ kritiserar den amerikanska regeringens CVE program för att den hävdas bidra till att legitimera övervakning av människor baserad på deras tro eller ideologi. Det finns exempelvis unga människor som utmålats som radikala om de inte velat delta i programmen och det finns en oro för att muslimer som bor i USA kan undermineras. CVE program som implementerats i USA indikerar att hota fundamentala rättigheter, splittra samhällen och kasta misstanke över laglydiga amerikaner. Den största delen av CVE programmen hålls hemliga och det gör även potentiella hot mot amerikaners privata- och civila rättigheter (Hussain 2016). Även Khan (2015) lyfter en problematik kring den amerikanska regeringens arbete med att motverka extremism utifrån att vissa åtgärder kan ses befinna sig i en laghetsmässig gråzon. Samtidigt som lokal polis uppmantras att samla in underrättelse vilket i slutändan kan leda till att försök att fostra ett samhällsförtroende riskerar att undermineras.

På flera sätt kan det ses som att den politik som bedrivs med koppling till inhemsk terrorism i USA är på väg att bli en del av en exceptionalistisk politik. National Counterterrorism Center (NCC) har skickat ut ett frågeformulär som polis, lärare och socialarbetare ska fylla i gällande barnfamiljer för att se benägenhet att ansluta sig till extremism. Rankingsystemet, utifrån frågeformuläret, ska göra regeringstjänstemän uppmärksamma på individer som riskerar att ta till extremt våld samt familjer eller samhällen med risk att odla extremistiska ideologier (Hussain, Currier & Winter 2015). FBI lanserade under 2016 ett kontraterrorismprogram menat att avråda tonåringar från att bli radikaliserade – i form av ett spel med namnet ”don’t be a puppet”. Detta ska uppmantra människor att vara uppmärksamma på varningssignaler och att rapportera vid misstänksamhet (Federal Bureau of Investigation 2016). ”If You See Something, Say Something” är en nationell kampanj som DHS startade år 2010 som reser en allmän medvetenhet kring indikatorer på terrorism och terrorism-relaterade brott, likväl som betydelsen av att rapportera misstänkt aktivitet till rättsväsendet (U.S. Department of Homeland Security 2016b). Det kan därmed tolkas som att det finns flera tecken på en exceptionalistisk politik i arbetet med att motverka våldsbejakande extremism då det sker övervakning av barn och ungdomar samt uppskattning av familjer. Det är även så att vissa

¹⁶ En rikstäckande organisation som arbetar i domstol, lagstiftade församling och samhällen för att försvara och upprätthålla de individuella fri- och rättigheterna som konstitutionen och lagarna i USA garanterar alla i detta land (American Civil Liberties Union 2016).

professioner och civila aktörer som vanligtvis inte är inblandade i säkerhetsproblematik har getts i uppgift att kolla efter signaler eller beteenden som kan vara kopplat till extremism.

Med utgångspunkt i detta kan det även ses som att flertalet konsekvenser av denna exceptionalistiska politik är möjlig. För det första – precis som har blivit så vanligt med kontraterrorismåtgärder – att individers frihet inskränks till förmån för säkerhet. Detta genom att det sker olaglig övervakning av amerikanska medborgare och att denna enorma övervakning av civila kan leda till att demokratin i sig självt undermineras genom att människor potentiellt kan undvika att utöva sin religiösa tro på grund av en rädsla för att bli stämplad som extremist. För det andra så kan det ses problematiskt när skolpersonal, socialarbetare och liknande har fått uppgiften att övervaka och rapportera misstankar till det amerikanska rättsväsendet utifrån identifiering av tecken på en extrem trosuppfattning. Det kan ses problematiskt då de inte enbart får utöva sin yrkesroll utan ska även bli en ”säkerhetsaktör”, vilket verkligen kan tolkas som ett tecken på extraordinär politik då det oftast är enbart militär samt polis som har haft uppgiften att motverka terrorism. Detta fenomen är dock inget nytt – åtgärder som dessa är vanliga när de försvaras med att de utförs i den nationella säkerhetens namn.

5. Diskussion

Den amerikanska regeringen, säkerhetiserande aktören, har formulerat en rad möjliga lösningar för att hantera hotet från inhemsk terrorism och för att säkerhetiseringsprocessen ska vara uppfylld krävs att en relevant publik övertygas av talhandlingen. Denna övertygelse ska enligt Buzan et al. (1998: 26) leda till en gemensam uppfattning om att inhemsk terrorism är ett säkerhetshot. Med hänvisning till åtgärder som vidtagits från olika myndigheter, såsom DHS, FBI och på den lokala nivån, kan ses styrka hur inhemsk terrorism framställts som ett säkerhetshot vilket sedan lett till någon form av övertygelse hos andra aktörer. Även strategiska dokument gällande nationell säkerhet där hotet från inhemsk terrorism fått fokus samt strategier som enkom är uppkomna för att hantera detta hot är ytterligare bevis på denna övertygelse.

Det kan tolkas som att hur hotet från inhemsk terrorism konstruerats på regeringsnivå i USA medfört en del konsekvenser för amerikanska medborgarna utifrån åtgärderna som hotkonstruktionen möjliggjort. På så sätt kan studiens båda frågeställningar ses ihopkopplade

genom att flera åtgärder vidtagits utifrån hur den amerikanska regeringen framställt hotet från inhemsk terrorism. Vid framställningen av ett säkerhetshot verkar det mesta var möjligt och spelets regler verkar förändras då exceptionella tider verkar kräva extraordinära åtgärder. Hur hotet från inhemsk terrorism hanteras i USA verkar inte vara något undantag. Frågan som går att ställa är om inte det arbete som är till för att skydda demokratin snarare riskerar att underminera den. Detta då beslutsfattare, i detta fall amerikanska regeringen, verkar kunna genomföra vilka åtgärder de vill i säkerhetens namn. ”State of exception” som Schmitt (2005: 5-19) och Agamben (2005: 1-31) talar om verkar fortsatt råda – inte bara i kriget mot internationell terrorism utan även i USA:s kamp mot hotet från inrikes terrorism.

Vidare kan det ses ytterst intressant att titta djupare på några av de kontraterrorismåtgärder som vidtagits av den amerikanska regeringen och hur dessa kan ses kopplade till exceptionalism. En åtgärd som USA antagit i kampen mot inhemsk terrorism är att försöka bygga resiliens i de amerikanska samhällena för att medborgarna ska kunna motstå attraktionen från våldsbejakande extremism. Brennan (2010) poängterade att istället för att bygga försvarsmurar ska fokus vara på att stärka förmågan till snabb återhämtning samt motstå störningar. För att amerikanerna ska kunna vara ”sanna mot sig själva” är resiliens en viktig ingrediens enligt Brennan (2010). Rimligtvis skulle det kunna vara så att resiliens på något sätt försöker ”lösa problemet” med exceptionalism. Detta genom att om fokus numera ska ligga på att stärka samhället, göra det mer resilient och att individer på så sätt inte lockas över till att bli extremister kan möjligtvis leda till att extraordinära åtgärder inte behöver införas. En del i att vara ”sanna mot sig själva” kan tolkas handla om betydelsen av att amerikanska grundläggande fri- och rättigheter inte inskränks och genom att lägga ansvaret på samhällets medborgare behöver beslutsfattare rimligtvis inte fatta beslut som strider mot dessa fri- och rättigheter. Det uttrycks i en av strategierna (Vita Huset 2011b) att det blir ett kollektivt ansvar för den amerikanska regeringen och det amerikanska folket att ta ställning när det gäller våldsbejakande extremism samtidigt som det poängteras att hotet från inhemsk terrorism är mycket svårt att skydda medborgare ifrån. Utifrån detta kan det tolkas som att fokus på att stärka den resilienta förmågan är en del i den amerikanska regeringens försök att fortsätta erhålla legitimitet som regering, då de inte längre anser sig ha möjlighet att skydda medborgarna fullt ut. Resiliens kan därmed ses som ett sätt att försöka lösa problemet med exceptionalism.

Å andra sidan kan det även uppfattas som att det civila samhället blir exceptionalistiskt i någon form utifrån detta eftersom den amerikanska regeringen numera lägger ett stort ansvar på den amerikanska befolkningen – både när det gäller att motstå extremismens eventuella dragningskraft samt se till att andra i sin närhet motstår. Genom att betona amerikanska medborgarnas roll och hävda att om de är resilienta och kan återhämta sig snabbt efter en attack, likväl som att motstå extremism, kan det tolkas som att amerikanska regeringen kommer undan en hel del ansvar genom att istället lägga den på medborgarna.

Avslutningsvis kan sägas att inhemsk terrorism anses vara ett komplext hot som den amerikanska regeringen försöker motverka med ”mjuka” metoder snarare än ”hårda”. Exempelvis genom att lägga fokus på åtgärder som ska motverka våldsbejakande extremism, där inte enbart traditionella säkerhetsaktörer såsom polis och rättsväsende fått ta stort ansvar, utan även andra aktörer i form av skolpersonal och socialarbetare. Det som kan ifrågasättas är dock hur ”mjuka” dessa metoder egentligen är då det ställs krav på att lärare och socialarbetare ska övervaka och utvärdera barn och ungdomar för att se benägenheten att bli extremist. Detta samtidigt som civilsamhället förväntas rapportera så fort något misstänksamt uppmärksammas i samhället.

6. Slutsats

Den aktuella studiens frågeställningar – ”hur har hotet från inhemsk terrorism konstruerats på regeringsnivå i USA?” och ”hur går det att förstå vilka kontraterrorismåtgärder denna konstruktion möjliggjort respektive vilka möjliga konsekvenser dessa kontraterrorismåtgärder har för amerikanska medborgare?” – har analyserats utifrån Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori och dess syn på hotkonstruktion.

Aktuell studies resultat visar, avseende den första frågeställningen, att hotet från inhemsk terrorism konstruerats i USA genom att den amerikanska regeringen framställt att inhemsk terrorism utgör ett existentiellt hot mot flertalet referensobjekt. Dessa referensobjekt är USA som nation (den kollektiva identiteten), den amerikanska befolkningen, sammanhållningen mellan gemenskaper i det amerikanska samhället och amerikanska värderingar om det öppna och inkluderande samhället. Inhemsk terrorism framställs därmed utgöra ett hot mot både den politiska respektive den samhällseliga sektorn. Genom att den amerikanska regeringen framställer inhemsk terrorism som ett existentiellt hot mot flera referensobjekt, vilka har en

legitim rätt att överleva enligt den amerikanska regeringen, så visar studiens resultat även hur konstruktionen bidragit till att legitimera hotet i inrikespolitiken. Detta har gjorts genom betoning på att omedelbara åtgärder krävs samt förespråkande av att det är främst på lokal nivå i samhället som hotet från inhemsk terrorism ska motverkas.

Aktuell studies resultat, avseende den andra frågeställningen, visar även att det går att förstå vilka kontraterrorismåtgärder denna konstruktion möjliggjort genom att frågan kring inhemsk terrorism har framställts på ett sätt som bidragit till att frågan ses som ett säkerhetsshot. Vilket i sin tur har gjort det möjligt att ta till kontraterrorismåtgärder utanför det normala – exceptionella – då framställningen av att inhemsk terrorism utgör ett existentiellt hot mot flera referensobjekt. Som framgår av analysen går det att förstå hotkonstruktionens möjliga konsekvenser för amerikanska medborgare genom att konstruktionen av hotet från inhemsk terrorism ges utrymme att anta åtgärder som inskränker amerikanska medborgarnas fri- och rättigheter i ”säkerhetens namn”. Det har bidragit till en exceptionalistisk politik där flera av kontraterrorismåtgärderna går utanför de normala procedurerna då exempelvis skolpersonal ska övervaka barn och ungdomar i arbetet för att motverka våldsbejakande extremism. Utifrån detta har studien visat att hur amerikanska regeringens diskursiva konstruktion av hotet från inhemsk terrorism kunnat möjliggöra vissa kontraterrorismåtgärder samt legitimera vissa handlingar då det framställts som ett hot mot flera sektorer samt referensobjekt.

Syftet med studien var att empiriskt undersöka hur det nya terroristhotet från inhemsk terrorism konstruerats i den amerikanska diskursen för att sedan undersöka hur konstruktionen relaterar till den amerikanska kontraterrorismpolicy och möjliga konsekvenser. Det kan vara svårt att dra generella slutsatser genom att undersöka ett fenomen, i ett land, men då aktuell studie kan ses som ett fall av något större – nämligen hotkonstruktion – kan det vara möjligt att bidra till en större förståelse kring vilka möjliga konsekvenser av hotkonstruktion kan medfölja. Med hänsyn till detta kan det ses som att en större förståelse presenterats kring hur säkerhetsisering kan bidra till att rättfärdiga och legitimera den amerikanska regeringens åtgärder för att motverka detta hot och att det synnerligen verkar utnyttjas.

Avslutningsvis kan det som framkommit i aktuell studies resultat sägas stödja och även komplettera tidigare forskning. Studien kan sägas stödja Fischer (2016), som argumenterar för att inhemsk terrorism visar hotkonstruktion som ett resultat av social och politisk praktik

snarare än ett uttryck av den objektiva sanningen. Detta då aktuell studie visat att den amerikanska regeringens framställning av hotet från inhemsk terrorism bidragit till en säkerhetsisering av frågan – diskursen kring hotet har format responsen snarare än någon objektiv sanning. Brooks (2011) skriver om kontraproduktiva kontraterrorismmetoder vilka skapa missförstånd mellan muslimer och andra amerikaner. Studien kan sägas komplettera detta då den amerikanska regeringen genom att framställa inhemsk terrorism som ett hot mot nationen, den kollektiva identiteten, belyst att detta hot kan bidra till att ställa grupper mot varandra. Irwin (2015) och Aly (2013) belyser missnöjet med vissa kontraterrorismåtgärder vilket även aktuell studie kan sägas stödja då den påvisar missnöjet kring flertalet utav kontraterrorismåtgärderna som gjorts för att motverka inhemsk terrorism.

6.1 Vidare forskning

Aktuell studie har syftat till att, utifrån Köpenhamnskolans teoretiska ramverk, försöka förstå konstruktionen av hotet från inhemsk terrorism i USA samt möjliga åtgärder respektive konsekvenser. Därmed kan det ses betydande att poängtera att aktuell studie inte ämnat finna någon avgörande, eller enda, förståelse kring möjliga åtgärder respektive konsekvenser denna hotkonstruktion kan leda till. Genom att applicera andra teoretiska perspektiv skulle det finnas ytterligare sätt att förstå vad som skulle kunna ligga bakom denna konstruktion och dess möjliggörande. I framtida forskning skulle det vara av intresse att undersöka en jämförande studie mellan antagna åtgärder kopplat till internationell terrorism respektive inhemsk terrorism, då aktuell studie har belyst policyområdet kopplat till inhemsk terrorism med fokus på ”mjukare” metoder. Vidare forskning kring begreppet resiliens inom kontraterrorism kan ses ytterst intressant då begreppet tar stor plats i många av USA:s nationella säkerhetsstrategier. Kan även ses intresseväckande utifrån den starka betoningen på betydelsen av att skapa resiliens för att motverka våldsbejakande extremism – i amerikanska regeringens policydokument som behandlar kontraterrorismåtgärder.

7. Bibliografi

7.1 Tryckt material

- Agamben, G. (2005). The State of Exception as a Paradigm of Government I: Agamben, G. (red.) *State of exception*. Chicago: University of Chicago Press, ss. 1-31.
- Aly, A. (2013). The policy response to home-grown terrorism: reconceptualising Prevent and Resilience as collective resistance. *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism*, 8(1), ss. 2-18.
- Aslam, W. (2016). Great-power Responsibility, Side-effect Harms and American Drone Strikes in Pakistan. *Journal of Military Ethics*, 15(2), ss.143-162.
- Bergström, G och Boréus, K. (2012). Diskursanalys. I: Bergström, G och Boréus, K. (red.) *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig text och diskursanalys*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 353-416.
- Bigo, D. (2002). 'Security and Immigration: Toward a Critique of the Governmentality of Unease', *Alternatives*, 27 (Special Issue), ss. 63–92.
- Brassett, J., Croft, S och Vaughan-Williams, N. (2013). Introduction: An Agenda for Resilience Research in Politics and International Relations. *Politics*, 33(4), ss. 221-228.
- Brooks, R. (2011). Muslim "Homegrown" Terrorism in the United States: How Serious Is the Threat? *International Security*, 36(2), ss. 7-47.
- Buzan, B., Waever, O och de Wilde, J. (1998). *Security: A New Framework for Analysis*. London: Lynne Rienner.
- Börjesson, M och Palmblad, E. (2007). Introduktion. I: Börjesson, M och Palmblad, E. *Diskursanalys i praktiken*. Malmö: Liber, ss. 7-28.
- Crone, M och Harrow, M. (2011). Homegrown Terrorism in the West. *Terrorism and Political Violence*, 23(4), ss. 521-536.
- Cronin, A. (2013). Thinking Long on Afghanistan: Could it be Neutralized?. *The Washington Quarterly*, 36(1), ss. 55-72.
- Chuang, A och Roemer, R. (2013). The Immigrant Muslim American at the Boundary of Insider and Outsider: Representations of Faisal Shahzad as "Homegrown" Terrorist. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 90(1), ss. 89-107.

- De Goede, M. (2008). The Politics of Preemption and the War on Terror in Europe. *European Journal of International Relations*, 14(1), ss. 161-185.
- Fischer, K. (2016). Disrupting the 'Conditional Selfhood' of Threat Construction. I: Hom, A., McIntosh, C., McKay, A., Stockdale, M [red.]. Time, Temporality and Global Politics. *E-International Relations Publishing*, ss. 150-175.
- Hinkkainen, K. (2013). Homegrown Terrorism: The Known Unknown. *Peace Economics, Peace Science and Public Policy*, 19(2), ss. 157-182.
- Huysmans, J. (2004). Minding Exceptions: The Politics of Insecurity and Liberal Democracy. *Contemporary Political Theory*, 3(3), ss. 321-341.
- Huysmans, J. (2006). *The Politics of Insecurity: Fear, Migration and Asylum in the EU*. London: Routledge.
- Irwin, N. (2015). The complexity of responding to home-grown terrorism: radicalisation, de-radicalisation and disengagement. *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism*, 10(2), ss. 166-175.
- Kerodal, A., Freilich, J och Chermak, S. (2015). National Security and Domestic Terrorism: The US Case. *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 16(2), ss. 247-252.
- Malkki, L och Sinkkonen, T. (2016). Political Resilience to Terrorism in Europe: Introduction to the Special Issue. *Studies in Conflict & Terrorism*, 39(4), ss. 281-291.
- Mavelli, L. (2012). Between Normalisation and Exception: The Securitisation of Islam and the Construction of the Secular Subject. *Millennium - Journal of International Studies*, 41(2), ss. 159-181.
- Neal, A. (2010). *Exceptionalism and the politics of counter-terrorism*. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge.
- Schmitt, C. (2005[1985]). *Political theology: four chapters on the concept of sovereignty*. Chicago: University of Chicago Press.
- Vidino, L. (2009). Homegrown Jihadist Terrorism in the United States: A New and Occasional Phenomenon?. *Studies in Conflict & Terrorism*, 32(1), ss. 1-17.

7.2 Empiriskt material

- Brennan, J. (2010). *Remarks by Assistant to the President for Homeland Security and Counterterrorism John Brennan at CSIS*. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-assistant-president-homeland-security-and-counterterrorism-john-brennan-csi> [2016-11-29].
- Monaco, L. (2014). *Remarks by Assistant to the President for Homeland Security and Counterterrorism Lisa O. Monaco*. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/04/16/remarks-assistant-president-homeland-security-and-counterterrorism-lisa> [2016-11-29].
- U.S. Department of State. (2016). *Department of State & USAID Joint Strategy on Countering Violent Extremism*. [<http://www.state.gov/documents/organization/257913.pdf>] [2016-11-29].
- Obama, B. (2015). *Address to the Nation by the President*. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/12/06/address-nation-president> [2016-11-29].
- Obama, B. (2016). *President Obama on the Tragic Shooting in Orlando*. <https://www.whitehouse.gov/blog/2016/06/12/president-obama-tragic-shooting-orlando> [2016-11-29].
- Obama, B. (2013). *Remarks by the President at the National Defense University*. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2013/05/23/remarks-president-national-defense-university> [2016-11-29].
- Vita Huset. (2011a). *National Strategy for Counterterrorism*. https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/counterterrorism_strategy.pdf [2016-11-29].
- Vita Huset. (2011b). *Empowering local partners to prevent violent extremism in the United States*. https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/empowering_local_partners.pdf [2016-11-29].
- Vita Huset. (2010). *National Security Strategy*. https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/rss_viewer/national_security_strategy.pdf [2016-11-29].

Vita Huset. (2015). *National Security Strategy*.

https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy.pdf
[2016-11-29].

7.3 Elektroniskt material

American Civil Liberties Union. (2016). *About the ACLU*. <https://www.aclu.org/about-aclu>
[2016-12-10].

Bacon, J. (2015) 'FBI: Chattanooga Shooter was 'Homegrown Violent Extremist''. 22 juli.
<http://www.usatoday.com/story/news/nation/2015/07/22/fbi-chattanooga-shooter-homegrown-violent-extremist/30513541/> [2016-11-20].

Delivet, P. (2015). The European Union and the fight to counter terrorism. *European issues*,
372. <http://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0386-the-european-union-and-the-fight-to-counter-terrorism> [2016-11-20].

Durden, T. (2016). *Secret FBI Report Reveals True Cause of Homegrown Terrorism*. 14 oktober.
<http://www.zerohedge.com/news/2016-10-14/secret-fbi-report-reveals-true-cause-homegrown-terrorism> [2016-12-10].

Federal Bureau of Investigation. (2016). *Don't Be a Puppet*. <https://www.fbi.gov/cve508>
[2016-11-29].

Furvik, A. (2014). *USA ska jaga terrorister på amerikansk mark - Nyheter (Ekot)*. 3 juni.
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=5880027> [2016-11-29].

Horwitz, S. (2013). *FBI's Comey focused on violent home-grown extremists, global spread of terrorism*. 19 september. https://www.washingtonpost.com/world/national-security/fbis-comey-focused-on-violent-home-grown-extremists-global-spread-of-terrorism/2013/09/19/dda2cfd2-2159-11e3-966c-9c4293c47ebe_story.html [2016-11-29].

Hussain, M. (2016). *Lawsuit Demands Information on Shadowy "Countering Violent Extremism" Programs in U.S.* 11 februari. <https://theintercept.com/2016/02/11/lawsuit-demands-information-on-shadowy-countering-violent-extremism-programs-in-u-s/> [2016-11-29].

Hussain, M. and Currier, C. (2016). *U.S. Military Operations Are Biggest Motivation for Homegrown Terrorists, FBI Study Finds*. 11 oktober.

- <https://theintercept.com/2016/10/11/us-military-operations-are-biggest-motivation-for-homegrown-terrorists-fbi-study-finds/> [2016-11-29].
- Hussain, M., Currier, C., Winter, J. (2015). *Is Your Child a Terrorist? U.S. Government Questionnaire Rates Families at Risk for Extremism*. 9 februari.
<https://theintercept.com/2015/02/09/government-develops-questionnaire-see-might-become-terrorist/> [2016-11-29].
- Johnson, C. (2014). *Justice Department Renews Focus On Homegrown Terrorists*. 3 juni.
<http://www.npr.org/2014/06/03/318414889/justice-department-renews-focus-on-homegrown-terrorists> [2016-11-29].
- Johnson, C. (2011). *Threat of Homegrown Islamist Terrorism*. 30 september.
<http://www.cfr.org/terrorism/threat-homegrown-islamist-terrorism/p11509> [2016-11-25].
- U.S. Department of Homeland Security. (2016a). *Countering Violent Extremism | Homeland Security*. <https://www.dhs.gov/countering-violent-extremism> [2016-11-29].
- U.S. Department of Homeland Security. (2016b). *About the Campaign | Homeland Security*. <https://www.dhs.gov/see-something-say-something/about-campaign> [2016-11-25].
- U.S. Department of Justice. (2016). *Building Community Resilience | USAO-MN | Department of Justice*. <https://www.justice.gov/usao-mn/building-community-resilience> [2016-11-29].
- Khan, H. (2015). *Why Countering Extremism Fails*. 18 februari.
<https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2015-02-18/why-countering-extremism-fails> [2016-11-29].
- Koinonia House. (2015). *The Nature of Homegrown Terror - eNews for May 11, 2015*.
https://www.khouse.org/enews_article/2015/2392/print/ [2016-11-25].
- New America. (2016). *Part IV. What is the Threat to the United States Today?*.
<https://www.newamerica.org/in-depth/terrorism-in-america/what-threat-united-states-today/> [2016-11-29].
- Myre, G. (2013). *Boston Bombings Point To Growing Threat Of Homegrown Terrorism*. 20 april. <http://www.npr.org/sections/thetwoway/2013/04/20/177958045/boston-bombings-point-to-growing-threat-of-homegrown-terrorism> [2016-11-29].
- Schmitt, P. (2015). *California Attack Has U.S. Rethinking Strategy on Homegrown Terror*. 5

december. <http://www.nytimes.com/2015/12/06/us/politics/california-attack-has-us-rethinking-strategy-on-homegrown-terror.html> [2016-11-29].

Temple-Raston, D. (2011). *Homegrown Terrorists Pose Biggest Threat, Report Says*. 10 september. <http://www.mprnews.org/story/npr/129760267> [2016-11-20].